

LÆKNADAGAR 2017

Símenntun í öndvegi

– segir Gunnar Bjarni
forstöðumaður
Fræðslustofnunar

■ ■ ■ Hávar Sigurjónsson

Læknadagar 2017 verða haldnir með hefðbundnu sniði dagana 16.-20. janúar og lýkur með veglegri árshátíð Læknafélags Reykjavíkur laugardagskvöldið 21. janúar. Gunnar Bjarni Ragnarsson yfirlæknir á krabbameinsdeild Landspítalans sem hefur veitt Fræðslustofnun Læknafélags Íslands forstöðu og þar með Læknadögum undanfarin 5 ár lætur nú af því starfi og við tekur Jörunn Atladóttir skurðlæknir. Gunnar Bjarni segir dagskrá Læknadaga þéttskipaða af áhugaverðu og vönduðu efni og lítur einnig til baka og horfir framávið eins og við á í samtali á slíkum tímamótum.

„Það má segja að yfirskrift Læknadaganna í ár sé símenntun. Fyrsti dagurinn er allur helgaður símenntun og sérfræðinami á Íslandi undir styrkri stjórn Friðbjörns Sigurðssonar og félaga í samstarfi við Félag almennra lækna. Þetta verður tvískipt, annars vegar fjallað um símenntun og hins vegar um sérnám í ýmsum greinum sem er í boði hér á landi en það hefur verið í mikilli framför og má nefna að sérnám í lyflækningum hefur nú þegar fengið viðurkenningu sérfræðiráðs konunglegu bresku læknasamtakanna (The Royal College of Physicians, RCP) sem hefur verið þeim innan handar um skipulagningu sérnámsins. Þessu skylt er reyndar málþing um eflingu almennra lyflækninga sem haldið verður á miðvikudeginum,“ segir Gunnar Bjarni í upphafi.

„Símenntun lækna er eitt af höfuðverkefnum Fræðslustofnunar lækna og

mín framtíðarsýn er að þessi þáttur verði eflur enn frekar og verði alltaf í gangi og skráning símenntunarpunkta verði samfelld árið um kring enda skiptir það miklu máli varðandi framgang í starfi, viðhald réttinda og launakjör á hverjum tíma. Með nútímatækni er mjög auðvelt að skrá þetta og einnig auðvelt að sækja sér símenntun. Víða, til dæmis í Bandaríkjunum, er læknum gert að gangast undir próf á reglulegum fresti til að staðfesta kunnáttu sína og færni; við höfum ekki þann hátt á en það mætti hugsa sér að lækna þyrftu að sýna fram á ákveðið lágmark símenntunar á nokkurra ára fresti. Lækna fylgjast almennt mjög vel með þróun í sinni grein og því er þetta í flestum tilfellum einungis spurning um að staðfesta það sem þegar er orðið.“

Gunnar Bjarni bætir við að Ísland sé nú komið í alfaraleið og margir hafi mikinn áhuga á að koma hingað: „Svo hér er sífellt að aukast framboð á sérhæfðari þingum og námskeiðum með þátttöku erlendra kollega og fyrirlesara. Arna Guðmundsdóttir, forveri minn í þessu embætti, hafði mikinn áhuga á að hér yrði boðið upp á námskeið fyrir erlenda lækna með íslenskum fyrirlesurum þar sem við eigum sérfræðinga og vísindamenn í læknastétt sem eru í fremstu röð í heiminum og því er þetta vel raunhæft. Ég var kominn þó nokkuð langt í að undirbúa þess konar þing, en það þótti þá ekki fýsilegt á sínum tíma. Það mætti hugsanlega fara að skoða það aftur og gæti jafnvel verið ný tekjulind fyrir Fræðslustofnun.“

Krabbameinslækningar, fæðuofnæmi og mygluskemmdir

Það má einnig nefna að fyrsta daginn verður að venju slegið á léttari strengi við setningu Læknadaga og hefur Ari Eldjárn verið fenginn til að sinna þeim þætti. Er ekki að efa að hann muni standa vel undir væntingum.

„Hvað dagskrána varðar að öðru leyti má einfaldlega segja að hún er mjög fjölbreytt og flestir munu finna eitthvað við sitt hæfi,“ segir Gunnar Bjarni.

„Ef farið er fljótt yfir sögu má nefna að á mánudeginum verður fjallað um bráðalækningar og á þriðjudeginum er áhugavert málþing um krabbamein í kvenlíffærum. Ég nefni þetta af því að það snertir mína sérgrein, krabbameinslækningar, en af allt öðrum toga má nefna málþing um fyrstu fæðu ungbarna og í tengslum við það, málþing um fæðuofnæmi og síðan málþing sem ber yfirskriftina Skuggahliðar heilsuæðisins. Allt tengist þetta á einn eða annan hátt því að fæða og heilsuefling eru mörgum mikið áhugamál. Annað efni sem þessu tengist er málþing um streitu í lífi og starfi og hvernig má greina hana og taka á henni.“

Að venju verður málþing á miðvikudagskvöldið opið almenningi og að þessu sinni verður fjallað um þjóðarátakið gegn lifrabólgu C og í hverju það verkefni er fólgið. Þarna gefst almenningi tækifæri til að eiga samtalið við forkólfa þessarar stóru rannsóknar og fá nánari upplýsingar um verkefnið og sjúkdóminn lifrabólgu C.

Þá má nefna málþing um rakaskemmdir og myglu í húsnæði og áhrif þess á heilsu fólks. Þetta er efni sem mikið hefur verið rætt um og er vaxandi vandamál. Þarna hafa framsögu lungna- og ofnæmislækna ásamt sérfræðingum í rannsókn-um á myglu í íbúðar- og atvinnuhúsnæði. Þá verður málþing um kannabis til lækninga og gæði þess sem lyfs, sérstaklega við líknandi meðferð en einnig aukaverkanir og fíkn.

Sérstaklega langar mig líka til að nefna málþing þar sem heiðra á tvo forkólfa í krabbameinslækningum á Íslandi, Sigurð Björnsson og Þórarín Sveinsson. Þetta eru menn sem ruddu brautina fyrir nútímakrabbameinslækningar á Íslandi og voru um árabíl yfirlækna á Krabbameinsdeild Landspítalans. Þeir eru nú báðir

„Það sem ég hef fengið að sjá í þessu starfi er hversu mikinn mannaúð við eigum í íslenskri læknaþétt og hve áhuginn er mikill á því að fræða aðra og miðla þekkingu,“ segir Gunnar Bjarni sem lætur nú af starfi forstöðumanns Fræðslustofnunar LÍ.

hættir störfum á Landspítala en starfa enn utan hans og eru í fullu fjöri báðir tveir. Félag íslenskra krabbameinslækna sem stendur fyrir málþinginu hefur boðið tveimur þekktum erlendum fyrirlesurum, Julie Gralow frá Seattle í Bandaríkjunum og Peter Hoskin frá Bretlandi. Þetta málþing verður haldið á fimmtudeginum eftir hefðbundna dagskrá og ég hvet alla sem vilja heiðra þá Sigurð og Þórarín til að mæta.“

Spekingaglímán og árshátíð LR

Föstudagurinn er fjölbreyttur og endar með Spekingaglímunni vinsælu þar sem Kristján Guðmundsson ásamt sínu glímugengi hefur öll völd og verður eflaust tekið vel á því.

„Loks ljúkum við Læknadögum með hefðbundnum kokdilli þar sem gleðin tekur völdin en Læknadagar í heild sinni eru reyndar gleðistund fyrir marga þar sem félagslegi þátturinn skiptir ekki litlu máli og margir að hittast sem sjást sjaldan eða aldrei utan þeirra. Og svo verður auðvitað árshátíð Læknafélags Reykjavíkur haldin hér í Hörpu á laugardagskvöldið og er í

hugum margra lokapunktur vel heppnaðrar viku.

Það má reyndar nefna að Læknadagar eru mjög ódýrt þing miðað við umfang þess og gæði. Sambærileg þing erlendis kosta þátttakendur miklu meira. Ástæða þess að við höfum getað haldið skráningargjaldi mjög hóflegu er meðal annars styrktaraðilum Læknadaga að þakka en þeir hafa lagt verulega af mörkum til að þetta sé mögulegt. Hins vegar verðum við að búa okkur undir það að draga muni úr utanaðkomandi styrkjum og skráningargjöld hækka á næstu árum. Það er þróun sem þegar hefur átt sér stað annars staðar og stefnir í sömu átt hjá okkur. Til að mæta þessu höfum við nú þegar skorið niður verulega útgjöld vegna Læknadaganna og haldið öllum kostnaði í algjöru lágmarki án þess að það hafi komið niður á gæðum.“

Mikill mannaúður í læknaþéttinni

Loks er við hæfi að biðja Gunnar Bjarna að líta til baka yfir þau 5 ár sem hann hefur veitt Fræðslustofnun LÍ forstöðu og stýrt Læknadögum.

„Þetta hefur verið gríðarlega skemmtilegur tími og ég tók við mjög góðu búi af Örnú Guðmundsdóttur og hélt í rauninni áfram því uppbyggingarstarfi sem hún hafði lagt grunninn að og fylgt mjög vel eftir. Það er náttúrulega ekki hægt að skilja við Læknadaga án þess að nefna þátt Margrétar Aðalsteinsdóttur en ef einhver á heiður skilinn fyrir umsjón með dagskránni er það hún. Margrét hefur staðið eins og klettur við hlið mér og án hennar væri þetta einfaldlega ekki gerlegt. Hún á miklar þakkar skildar.

Við af mér tekur Jórunn Atladóttir skurðlæknir, frábært leiðtogaefni og ég eftast ekki um hún muni leiða Læknadagana örugglega inn í nánustu framtíð. Ég mun verða áfram í stjórn Fræðslustofnunar LÍ svo lengi sem minnar nærveru er óskað. Það sem ég hef fengið að sjá í þessu starfi er hversu mikinn mannaúð við eigum í íslenskri læknaþétt og hve áhuginn er mikill á því að fræða aðra og miðla þekkingu. Það hefur aldrei verið skortur á efni, það komast færri að en vilja og því miður höfum við þurft að hafna mjög góðum erindum á hverju ári. Þetta sýnir hversu mikilvægir Læknadagar eru í huga stéttarinnar og að nauðsynlegt er að símenntunin eflist til að styrkja okkur sem fagstétt. Félagslegt gildi er líka mjög mikilvægt og það kemur ekkert í staðinn fyrir mannlega þáttinn; þar sem fólk hittist og skiptist á skoðunum, rifjar upp gömul kynni og myndar ný. Læknadagar eiga fastan sess í huga íslensku læknaþéttarinnar og eru óumdeilanleg hátíð okkar. Á hinn bóginn er sjálfsagt að nýta sér nýjustu tækni til að miðla fræðslunni áfram til þeirra í okkar hópi sem ekki eiga heimangengt vegna vinnu eða af öðrum ástæðum. Í þeim efnum getum við gert betur en það er reyndar mjög dýrt og flókið ef standa á vel að því. Það er framtíðarverkefni.“